

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pismične šteje, se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Novejšini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje, po 5 nvd. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. ovrtaice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. - Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELFON št. 11-57.

SLAVNOSTI V PRAGI.

(Od naših posebnih poročevalcev.)

Praga, dne 28. junija.

Razpoloženje v Pragi.

Sinoči je izgledalo po praških ulicah, kakor morje. Povsodi so se valovile ogromne množice, o katerih se je zdelo, da bi bile pripravljene vse poteptati in pomandirati pred seboj.

Največja gneča pa je bila okoli Žofina, ki je bil čarobno razsvetljen. Umetalni ognji so švigali kvišku, in tisoče in tisoče umetelnih luči je odsevalo v valovih Vitave. Vse povsodi je vladala radost, veselje in srca so prekipevala slovanskega ponosa. Na vseh koncih in krajih so svirale godbe razne slovanske narodne himne, a z godbami so prepevali moški, ženske in otroci.

Najznačilnejše pri vsem tem ogromnem navalu ljudskih množic pa je treba označiti to, da se ni dogodil najmanjši nered, da ni bilo niti najmanjše zmešnjave. Redarja takoreč niti ni bilo na ulici.

Omembe vredno je tudi, da je na ulici prepeval močan slovenski zbor, slovenske narodne pesmi. Petje je poslušalo na tisoče ljudstva in prirejalo pevcem navdušene ovacije.

Pritisk z dežele je ogromen. Vsi vlaki so prenapolnjeni; prihaja vlak za vlakom preko 500 na dan.

Na slavnostnem telovadišču na Letni.

Vaje in skušnje posameznih sokolskih skupin.

PRAGA 29. (Izv.) Že na vse zgodaj zjutraj je začelo živahno življenje in vrvenje na obsežnem letenskem telovadišču. Vsa-kega, še tako hladnega opazovalca je morala fascinirati slovanska „narodna armada“. Vitka, gibčna in mišičasta telesa slovanskih Sokolov so se gibala na raznih telovadnih orodjih kot sokol v zraku.

Že ob polu 6 zjutraj so se pričele vaje raznih sokolskih skupin, višjih in nižjih, ki so trajale do devetih dopoldne. Vaj se je udeležilo več slovanskih sokolskih skupin. Od 80 možnih točk jih je danes največ priporila češka sokolska zveza kot skupina (79½) in so torej v skupinskem tekmovanju zmagali Čehi.

Po končanem skupinskem tekmovanju so bile pripravljene vaje za popoldanski javni nastop vsega češkoslovanskega Sokolstva. Vaj se je udeležilo 10.800 Sokolov in 5.600 Sokolic.

Že dopoldne je opazovalo telovadne vaje nad 70.000 oseb. Letna je podobna pravemu čebelnjaku, kjer vre in kipi pravo helensko junaško življenje. — Skušnja je nepričakovano dobro izpadla. Glavni voditelj skupnih prostih vaj br. Váňček je takoj izrazil splošno zadovoljstvo in poudarjal, da ni pričakoval, da bi mogla taka masa telovadcev tako precizno izvajati predpisane vaje.

Javna telovadba češko-slovanskega Sokolstva.

Ob polu 4 popoldne se je pričela javna telovadba vsega slovanskega Sokolstva, katere se je udeležilo 15.000 telovadcev. — Najprvo so nastopile ruske Sokolice pod vodstvom njih učitelja, Čeha Erbena. Za njimi so prišli ameriški češki Sokoli in Sokolice, ki so izvajali slovaške in ameriške plese. Pogled na to vrsto je bil diven. Komaj so ponehale kipeče slovaške melodije, že je zopet zapela telovadna pesem, ki je naznanjala nastop 60 francoskih gimnazistov.

Vrhunec navdušenja in vseh današnjih slavnosti pa so dosegle skupne vaje češko-slovanskega Sokolstva. Preciznost izvajanja vaj je tisoč in tisočglovo množico fascinirala. Ploskanju ni bilo ne konca ne kraja. Zasedeni pa so bili tudi vsi prostori na tribunah in poznalci cenijo, da je današnjim vajam prisostvovalo okrog 150.000—200.000 ljudi.

Ves čas, med telovadbo in po telovadbi se ni pripetila prav nobena nezgoda.

V bogato okinčeno namestnikovi loži je prisostvoval neoficijsko tudi naučni minister dr. pl. Hussarek.

Javni telovadbi je prisostvovalo 200.000 ljudi!

Praga, dne 29. junija.

Danes popoldne se je vršila javna telovadba, katere se je udeležilo 200.000 ljudi. Vse ogromne tribune so bile nabito polne. Na zapadni tribuni so bili sami sokoli: rdeča srjaca ena poleg druge.

Nastopilo je 48 francoskih telovadcev,

ki so bili burno pozdravljeni in ki so morali nastopiti dvakrat.

Dalje so nastopile ruske telovadkinje, nastopili so ameriški češki in slovaški Sokoli (moški in ženske).

Pri prostih vajah je nastopilo 15.000 Sokolov in 6.000 Sokolic!

Pri prostih vajah članstva je nastopilo članstvo v številu 15.000. Nastop je bil naravnost diven. Vaje so se izvajale precizno in točno. Vrste so bile ravne, tako da so vzbujale splošno občudovanje. Članstvo je želo za svoj nastop buren aplavz.

Za članstvom so nastopile članice, 6.000 po številu in izvajale proste vaje s tako preciznostjo, da so žele viharo odobranje.

Proslava Tyrša in Fügnerja.

Ob ogromni udeležbi se je danes izvršila na pokopališču Olšane proslava ustanoviteljev Sokolstva Tyrša in Fügnerja, ki se je razvila v ganljivo žalno slavnost. Pri slavnosti je bilo zastopano vse te dni v Pragi zbrano sokolstvo in na tisoče ljudstva. Ob grobih obeh ustanoviteljev Sokolstva so govorili zastopniki vseh slovanskih narodov, izvzemši Poljake. Govorila sta tudi po en Francoz in en Anglež. Za Slovence je govoril Smrtnik iz Celja.

Naravnost pretresljiv pa je bil utis, ko so tisoči in tisoči peli na grobeh Kje dom je moj? Vsenakoli je vladala grobna tišina, a nad grobi je donelo: Kde domov moj. Bilo je to tako pretresujoče, da se je med petje pomešalo glasno ihtenje tisočev.

Večerna veselica.

Danes zvečer se je vršila na razstavišču Kraljeva Obora ljudska veselica, kateri je prisostvovalo na tisoče ljudstva. Dalje je bila slavnost v „Meštanski Besedi“, veselice so bile na Kraljevih Vinogradih, v Smichovu in Karlinu. Pri vseh slavnostih se je kar trilo ljudstva, ne da bi bilo prišlo do najmanjše neprilichnosti.

Vseslovanski časnikarski kongres.

Praga, dne 28. junija.

Hus — Poděbradski.

V krasni zborovalni dvorani praške starostne mestne hiše je bil danes predpoldne otvorjen vseslovanski časnikarski kongres. Gotovo ga ni, ne v Evropi in sploh ne na svetu, mesta, kjer bi človek srečaval korak za korakom poleg komforta, brez katerega si ne moremo misliti moderne velikomestne življenja, tudi zgodovinske spomenike, ki človeka nehoti spominjajo na nekdanje, že davno minule dni. Le oni, ki je že bil v Pragi in ki je imel priliko za lastnimi očmi gledati vse te neštevilne spomenike slavne zgodovine češkega naroda, le oni more tudi razumeti, zakaj so Čehi tako zaljubljeni v svojo zgodovinsko pravo, le oni more tudi razumeti ves ta veliki narodni ponos Čehov. Zgodovina je ona sila, iz katere Čehi črpajo svojo ljubezen do naroda in domovine, zgodovina je ona sila, ki dviga slehernega Čeha, da se s ponosom udarja na prsi in pravi: „Sem Čeh“ in zgodovina je ona sila, iz katere črpajo Čehi moč za sedanjost in nado v bodočnost. V tem oziru pa so tudi Čehi mojstri, ki ne zamudijo nobene prilike, da ne bi naroda poučili: „Evo, to smo Čehi!“ Tako je tudi v dvorani, kjer se vrši vseslovanski časnikarski kongres. Na desni strani v dvorani vidimo sliko, ko stoji Jan Hus in Kostnici pred cerkvenim zborom, kjer se mora zagovarjati za svoje, za krive proglašene nauke, na levi vidimo sliko, ki nam predstavlja izvolitev Jurija Poděbradskega za češkega kralja; obe sliki, ki spadata med najboljše dela slavnega češkega slikarja Brožíka.

Kakor v vsem, se kaže tudi v vzporedbi teh dveh slik ena nasproti drugi, praktičen smisel češkega naroda: Spomin na Jana Husa naj narod spominja, da Nemcu ne sme verovati ničesar, spomin na Jurija Poděbradskega naj narod spominja na eno najslavnejših dob njega minulosti in obenem vzdržava v njem vero v še slavnjšo bodočnost. Vendar, zašel sem malce v stran. Pa čitatelj naj mi to oprostí. Človek se tu res ne more ubraniti takih razmotiranj...

Kongres je otvoril predsednik „Slovanske časnikarske zveze“ Josip Holeček, ki je dal besedo županu kraljevega stolnega mesta Praga dr. Grošu.

Pozdrav praškega župana.

Dr. Groš je poudarjal, da ga posebno veseli, ker more v imenu kraljevega stolnega

mesta Prage pozdraviti toliko, tako odličnih zastopnikov slovanskega časnikarstva. Potem omenja župan dr. Groš smrti glavnega urednika „Narodnih Listov“ Josipa Anyža, proslavljajoč njegove velike zasluge za razvoj slovanskega časnikarstva ter veliko ljubezen za slovansko idejo, izražajoč željo, da bi se v slovanskem časnikarstvu ohranil in gojil duh „Josipa Anyža“. Govornik je potem omenjal, da ima slovanski časnikarski kongres še posebno letos največji pomen, ker se pripravljajo v bližnji bodočnosti veliki zgodovinski dogodki. Udeležba vsega praškega prebivalstva, ki se je udeležilo pozdravljanju zastopnikov slovanskega časnikarstva dokazuje, da praško prebivalstvo ve ceniti pomen slovanskega novinstva, ki naj nas vodi vse za enim velikim smotrom, ki ga je označil oče in buditelj naroda češkega Palacky: „Svoji k svemu, a vzdy dle pravdy“.

Za županom dr. Grošom je govoril predsednik „Slovanske časnikarske zveze“ Holeček.

Govor predsednika Holečka.

Kratko vsebino sem že brzojavno sporočil. Iz njegovega za jugoslov. razmere tudi zanimivega govora podajamo sledeče: Govornik je omenjal, da se je na lanskem X. slavnostnem časnikarskem kongresu v Belgradu sklenilo, da bodi XI. kongres 1. 1912. v Zagrebu. Hrvatski tovariši so bili za to in so upali pozdraviti svoje tovariše v svojem glavnem mestu. Toda med tem so na Hrvatskem nastopile politične razmere, vsled katerih je naš kongres na hrvatski zemlji nemogoč. Naglo k splošnemu presenečenju so bile tam odstranjene politične svobode. Od te dobe ni tam doli niti društvene, niti zborovalne, niti tiskovne svobode. Kar se zlasti svobode tiska tiče, je že splošno znano, da ni bila ista še nikjer in nikoli tako kruto omejena, kakor sedaj za Cuvajevega režima v Zagrebu. Podrobnosti o sedanjem tiranu javnega tiska na Hrvatskem in v Zagrebu zaslужijo, da se ne le objavi vsemu kulturnemu svetu, ampak tudi, da bi bile v večem spomin zapisane v zgodovini evropske kulture.

Zaradi takih okolištin ni bilo mogoče, da bi se XI. kongres slovanskih časnikarjev sklical v Zagreb.

Govornik je nato kratko orisal zgodovino in pomen slovanskih časnikarskih kongresov za politični, gospodarski in kulturni razvoj slovanskih narodov. Omenjal je v kratkih potezih vsebino na prvem, leta 1898 se vrščem časnikarskem kongresu sprejete resolucije, v kateri so si obljubili na to delovati, da bi Slovani

1) pozabili vseh minulih krivic, ki so si jih prizadejali drug drugemu, in da ne bi delali novih krivic;

2) da bi Slovani vse medsebojne prepire, naj si so historični ali novi, med seboj poravnali mirnim potom, tako da bi vsak prišel do svojih pravic. Potrebno bi jim bilo razsodišče, da se ne bi obračali do tujcev, ampak k svojim bratom Slovonom;

3) da Slovani ne bi usilili drug drugemu ne svojega jezika, niti konfesije in sploh niti svoje kulture.

Predsednik je nadalje v kratkih potezih omenjal zgodovinski razvoj slovanskega, zlasti pa češkega časopisja in je slednjič poudarjal neobhodno potrebo slovanskega tiskovnega biroja. Omenjal je pri tem težkoče, ki jih stavljajo razni faktorji temu podjetju, izrecno je tudi poudarjal da dunajska vlada ne bo nikdar dala koncesije, ki je potrebna, da bi se ustanovil tak urad v Avstriji. To sicer ni vlada izjavila oficijelno, toda odgovor je bil prišel od neoficijelnega, dobro poučenega vira.

Pohvalno je govornik omenjal kulturni napredek pri južnih Slovanih. Z obžalovanjem pa je moral konstatirati, da je sedaj ta napredek oviran po Cuvajevih rokah, ki onemogočujejo notranjo konsolidacijo pri Jugoslovanih.

Slednjič je predsednik odločno poudarjal, da je XX. stoletje stoletje Slovanov in je zavračal zadnje dni razširjeni nazor, češ, da se Čehi ženo za hegemonijo nad drugimi slovanskimi narodi. Pripovedujejo, da si hočejo Čehi z Rusi deliti nadvlado nad ostalimi slovanskimi narodi in naj bi Rusi vladali eni polovici (vzhodni in deloma južni), Čehi pa drugi (zapadni in tudi deloma južni). Končal je z željo, da naj bi vsak posamezni slovanski narod zbral svoje sile, jih organiziral in spopolnjeval.

Druga seja.

Ob štirih popoldne je nadaljevalo delo kongresa. Predsednik Holeček je prečital brzojavne pozdrave raznih listov in med drugimi tudi pozdrav poljskega dnevnika „Nova Reforma“ v Krakovu.

Razvoj jugoslovanskega časopisja.

Bivši srbski minister Marinković je nato poročal o razvoju jugoslovanskega in posebno srbskega časopisja. Prvi srbski časopis je izšel dne 1. avgusta leta 1803, leta 1834 je izhajalo šele pet časopisov v srbskem jeziku, dočim je začel pravi razvoj srbskega časopisja šele od leta 1881 dalje. Danes imajo vsi jugoslovanski listi skupaj naklado 50 milijonov izvodov. Jugoslovanskih tiskarn je danes 220; od teh samo v Belgradu 30. Potem omenja govornik strahovitih razmer, pod katerimi ječ hrvatsko časopisje, ki je popolnoma priisnjeno ob tla. V Hrvatski se sedaj obistnjuje izrek, da je mogoče z bodali napraviti vse, samo ne sedeti na njih. Ali vse te razmere, ki vladajo danes v Hrvatski, je vendar ne uničijo; videla je sultana Sulejmana, ki je pa tudi moral oditi. Tako izgine sramotno s površja tudi Cuvaj, ki igra karikaturu despota. Tudi to, kar se danes dogaja na Hrvatskem premine; vse to je le grda epizoda in ostane edino le grdo ime.

Pozdrav hrvatskim časnikarjem.

Govor tega odličnega jugoslovanskega časnikarja je bil sprejet z velikim navdušenjem in viharim odobravanjem. Zatem je urednik „Narodne Politike“ Jan Hejret predlagal resolucijo, ki oistro obsoja razmere na Hrvatskem in s katero vseslovanski časnikarski kongres pošilja hrvatski žurnalistiki pozdrave, pozivljajoč hrvatske časnikarje, da vztrajajo v boju do popolne zmage pravice.

Tudi ta resolucija je bila sprejeta med burnim odobravanjem.

Častna čaša vina.

Po otvoritvenem zborovanju, pri katerem je bilo izvoljeno tudi predsedstvo, o čemur sem Vam že sporočil, je praška mestna občina povabila udeležence na častno čašo vina v častni dvorani starostne mestne hiše. Bili smo naravnost izborno postreženi.

Od Slovencev so bili tu navzoči: iz Trsta: dr. Gustav Gregorin, Cotič in Ekar; iz Ljubljane: Pustoslemšek, dr. Lah in Vuk; iz Gorice: Gabrček. Hrvatov in Srbov 8, Rusom je ruska vlada prepovedala udeležbo, a Poljakov ni bilo poleg.

Občni zbori slovanskih časnikarskih organizacij.

Praga, dne 29. junija.

Danes ob 8 predpoldne se je vršil občni zbor slovanskega časnikarskega društva in ob pol desetih občni zbor „Vseslovanske časnikarske zveze“. Pri obeh teh društvih je predsednik Holeček in tajnik Hejret, ki sta oba podala običajna društvena poročila.

Na občnem zboru „Vseslovanske časnikarske zveze“ so bila zastopana po delegatih društva, ki so udeležena v zvezi.

Preganjanje koroških Slovencev.

Imenom „Društva slovanskih časnikarjev“ je poročal Rasto Pustoslemšek o slučju borovelskega Sokola, kateremu je okr. glavarstvo v Celovcu prepovedalo nositi kroj. Deželna vlada je to prepoved potrdila. Prot temu se je borovelski Sokol pritožil na ministrstvo, ker pa ni bilo celih osem mesecev nikake rešitve, je posl. Grafenauer v stvari interveniral pri ministrstvu notranjih zadev in tam v svoje veliko začudenje doznal, da koroška deželna vlada pritožbe sploh ni dala naprej! V očitih teh neznoznih razmer, v katerih žive koroški Slovenci, pozivlja govornik slovansko časopisje, naj se zavzame za te najbolj zatirane Slovence v Avstriji.

Prihodnji kongres.

Glede prihodnjega kongresa slovanskih časnikarjev se še ni sklenilo nič gotovega. Predlagalo se je Cetinje, Split, ali kako mesto v Rusiji, a se je prepusilo konečno odločitev odsekom, ki naj se tozadevno sporazumejo medsebojno in svoje sklepe naznanijo plenumu kongresa.

Odkritje spomenika Janu Legu.

Takoj po proslavi spomina Tyrša in Fügnerja je na istem pokopališču bil odkrit spomenik velikemu prijatelju Slovanov in propovedniku češkoslovanskega zblizanja Janu Legu. Udeležba pri odkritju spomenika tega velikega rodoljuba je bila toliko od strani Čehov, kolikor od strani Slovencev, naravnost ogromna. Poleg raznih drugih zastopnikov, so odkritju prisostvovali tudi zastopniki mest Ljubljana in Praga, ter ogromne množice ljudstva. Vsa slavnost je napravila na Čeha globok utis. Na grobu je imel Engelbert Gangl pretresljiv in v srce se-gajoč govor.

Odkritje Paleckega spomenika. Slavnostno zborovanje.

PRAGA 29. (Izv.) Jutri ob 11 dopoldne bo slovesno odkritje Paleckega spomenika na Paleckega namesti. Slavnostni govor bo imel poslanec dr. Kramar.

V panteonu deželne muzeja na Vavčevskem trgu pa je bila že danes nekaka predslavnost, oziroma slavnostna akademija, katere so se udeležili: naučni minister pl. Hussarek, minister javnih del Trnka, namestnik knez Thun, deželni maršal Lobkovic, odposlanec „College française“ Leger, ruski delegat naučnega ministrstva dr. Sevičakov, praški župan dr. Groš, ruski general Arhangelski in poljski knez Cetvertinski. Slavnostni govor je imel vseučiliški profesor in bivši minister Randa, ki je v vznešenih besedah orisal življenje Paleckega in njega pomen za politični razvoj češkega naroda.

Amerikanski pedagog pri odkritju Paleckega spomenika.

PRAGA 29. (Kor.) Iz Amerike je včeraj zvečer dospel ameriški pedagog, prof. Monroe, da se udeleži Paleckega slavlja.

BRZOJAVNE VESTI.

Grof Stürgkh pri cesarju.

DUNAJ 29. (Izv.) Danes dopoldne je bil grof Stürgkh v posebni avdijenci pri cesarju, da se mu je zahvalil na zadnjem obisku.

Skupne ministrske konference.

DUDIMPEŠTA 29. (Izv.) Ogrski ministri so se za te praznike večinoma odpeljali iz Budimpešte na razna letovišča. Ministrski predsednik pl. Lukacs se je odpeljal na Semmering, honvedni minister pl. Hazai pa je odšel v Karlove vane. Zanimava je okolnost, da se je tudi glavni vodja opozicije Julij pl. Justh odpeljal za te dni v Karlove vane.

Ker je ogrski parlament sedaj odgojen do 17. septembra, so tudi policaji zapustili parlament. Vojaštvo in žandarmerija, ki sta običajno tvorila kordon okrog zbornice, sta odšla v svoje vojašnice.

Zaradi skupnih delegacij bodo dne 4. julija skupne ministrske konference na Dunaju, katerih se udeležita Lukacs in Hazai.

V novembru bo zopetno zasedanje delegacij v Budimpešti, da rešijo proračun za leto 1913. — Za časa zasedanja prideesar v Budimpešto in ostane tam daljasa.

Politični položaj na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 29. (Izv.) Takoj po odložitvi ogrskega parlamenta je večina poslancev odšla na poletne počitnice — po apornem in trudnem delovanju. Zborila se sestane dne 17. septembra, kakor je to že poročal uradni brzojav. 18. septembra pa bo zbornica izvolila nove člane ogrske delegacije, ker se obe delegaciji estanete gotovo že v drugi polovici septembra na tritedensko zasedanje — to pot opet na Dunaju. Ogrski politični krogi zahtevajo, da bodo delegacije sklicane dne 23. septembra in bodo pred vsem obravnavale kupni proračun za leto 1912, ki še do edaj ni rešen in se je morala skupna vlada zadnjih delegacijah zadovoljiti le s šestmesečnim proračunskim provizorjem.

Javna zborovanja čeških narodnih socijalcev.

PRAGA 29. (Izv.) Na večih krajih me ta so češki narodni socijalci priredili velike manifestacijske shode, največje je bil v Riegrovih sadih, kjer je govoril posl. Hofač. Zborovalce pa je tudi pozdravil uski delegat Bechtjerev.

Vojaški nabori.

DUNAJ 29. (Izv.) Vojaški nabori v avstrijskih kronovinah se prično dne 28. julija, na Ogrskem pa 1. avgusta.

Smrt češkega pesnika.

PRAGA 29. (Kor.) Včeraj zvečer je umrl v Zvirovu češki pesnik Josip V. Hlaček, profesor angleščine na praški trgovski akademiji v 66 letu svoje starosti.

Gospodarska kriza na Angleškem.

LONDON 29. (Kor.) Pet velikih tvrdk e v posebnem dopisu na premier-ministra javljilo, da morajo svoje tovarne zapreti, ker ne morejo zaradi stavke v londonskih pristaniščih dobiti potrebnih surovin.

Kritičen položaj v Albaniji.

Dezertacije v turški armadi.

SOLUN 29. (Izv.) Vkljub carigradskim dementijem se sedaj potrjujejo vesti o dalekosežnih dezertacijah in uporih v bitoljski garniziji. O položaju dobro poučeni krogi pripisujejo bitoljskim dogodkom dalekosežen pomen, ker so vlado prisilili, da se z vsomvemo začne baviti z albanskimi težnjami.

Nekatere podrobnosti o uporih.

SOLUN 29. (Izv.) Upornemu vojaštvu v Bitolju poveljuje stotnik, Albanec Tajar bej.

Večina upornikov je po rodu Albancev med dezertarji pa se nahaja tudi mnogo Turkov. Uporniki-dezertarji so odšli v gore in so seboj odnesli puške, nekoliko strojnih pušk in več turškega denarja. Zatrjujejo, da

je pobegli stotnik Tajar bej član posebne tajne organizacije, ki se naziva: „Stranka patriotov“.

Upor turških vojakov se razširja.

SOLUN 29. (Izv.) Upor med turško armado v Bitolju in bližnjih garnizijah zadobiva zelo resne posledice. Uprli so se tudi vojaki v Gavgeli. Pobegnulo je iz te garnizije okrog 50 vojakov, med njimi mnogo častnikov.

Vstaši in Črnagora.

SOLUN 29. (Izv.) Tukajšnjemu bolgarskemu listu „Pravo“ poročajo iz vstaškega ozemlja mnogo zanimivih podatkov med drugimi tudi, da se med vstaši še vedno razširja vest, da je črnogorski kralj Nikola obljubil pomoč voditelju Riza beju, ki se je zadnje dni mudil v Črnogori. Govori se tudi, da je črnogorska vlada napolnila voditelje vstašev, da poprosijo pomoči pri Angleški. — Vseh pravih vstašev med Arnavti okrog Djakova cenijo na 6—8000. Še vedno pričakujejo, da pride kmalu do odločilnega spopada.

Vstaški voditelj Isa Boletincac razpolaga s četo okrog 3000 mož in se sedaj nahaja v bližini Mitrovice.

Avstrija in Albanci.

SOLUN 29. (Izv.) Poročajo, da se v vstaši oboroženi s takozvanimi „dumdum“ patronami, ki so bile izdelane v avstrijskih arzenalih. (?) Baje je turška vlada naročila svojemu dunajskemu poslaniku, da primerno intervenira pri avstrijski vladi.

Pogajanja z uporniki brezuspešna.

SOLUN 29. (Kor.) Bitoljska pogajanja z uporniki niso imela dosedaj nikakega uspeha. Uporniki vztrajajo na odstranitvi nepriljubljenih ministrov. Zatrjujejo, da je bitoljski vali svetoval, da se izposluje irade glede splošne amnestije za upornike. Vojni minister je baje temu naklonjen, če se namreč častniki odpovedo političnemu delovanju in ne stavijo glede svoje povrnitve nobenega pogoja.

Politično delovanje častnikom prepovedano.

CARIGRAD 29. (Kor.) Današnji zbornici je vojni minister predložil nujni, v zadnjem ministrskem svetu izdelani zakonski načrt, ki častnikom prepoveduje baviti se s politikom. Zakon, ki bo vojaško kazenskemu zakoniku priključen, kaznuje z ječo od 2 do 4 mesecev one častnike, ki se udeležijo političnih zborovanj, in z ječo od 4 do 6 mesecev ter z odpustom iz armade one častnike, ki so člani kake politične stranke.

Nadaljne revolte v armadi.

SOFIJA 29. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo je Drinopolja, da v tamošnji garniziji pričakujejo vojaških revolt v največjem slogu, ker vlada med priprostim vojaštvom in podčastniki splošna nezadovoljnost zaradi slabe prehrane in nerednega izplačevanja mezde. Duhovščina pridno izrablja to priliko v korist starega režima in agitira proti mladoturkom.

Upor vojakov — albanska zarota.

CARIGRAD 29. (Izv.) Po informacijah iz mladoturških krogov ima dosedanje gibanje med bitoljskim vojaštvom značaj albanske zarote.

GOVOR

drž. posl. dra. Rybářa v zbornici poslancev dne 12. junija 1912.

(Dalje.)

Afrikanske razmere pri koroških sodiščih.

Na Koroškem sta došla na neko okrajno sodnijo v nekem slovenskem okraju dva odvetniška koncipijenta, da bi razpravljala o neki pravdi zaradi motenja posesti. (Posl. dr. Gregorin: „Slovenskih strank!“) Slovenskih strank! Hotela sta se poslužiti slovenskega jezika. Tu je pa izjavil sodnik, da razpravljanja v slovenskem jeziku ne dovoli in jima naroča, da se morata poslužiti nemškega jezika, ker sicer da odredi počivanje postopanja. (Posl. dr. Gregorin: „Ker bržkone ni poznal slovenskega jezika.“) To ni ugotovljeno. Držim se materiala iz aktov. Oba zastopnika strank nista odnehala, dotični sodnik je res odredil počivanje postopanja ter poslal dotični akt disciplinarnemu svetu odvetniške zbornice v Celovcu. In kaj se je zgodilo? Disciplinarni svet odvetniške zbornice je izjavil, da so se oba odvetnika, ki sta izdala nalog za razpravljanje v slovenskem jeziku, in odvetniška koncipijenta, pregrešili proti dolžnostim zastopnika strank. To je razumljivo, ker vodstvo odvetniške zbornice v Celovcu se nahaja v rokah nemško-nacionalnih odvetnikov. Kar pa ni razumljivo, je okolnost, da je najvišji sodni dvor potrdil ta sklep in sicer iz razlogov, ki so naravnost neverjetni, ki bi morali vsakega odvetnika, ki sedi tu v zbornici, napolniti do tega, da bi najodločnejše protestiral proti temu, da bi bili še v bodoče možni taki sklepi in da bi bilo mogoče trpeti tako postopanje od strani omejenega sodnika na Koroškem. (Poslanec Marchkl: „Kaj je s pismenim pooblastilom stranke?“) Prosim, odgovorim tudi na to. (Posl. dr. Ravnihar: „Sklep je diktiral dr. Hohenburger.“) Pustimo to, kdo je to storil. V sklepu je rečeno, vprašanje... (Mejkl: poslanca Marchkla.) Gospod kolega Marchkl, sklepi najvišjega sodišča se na-

vadno ne smejo kritizirati. Če pa sklepa ne kritizirajo kak imun odvetnik, temveč nemški list in sicer jurističen „Gerichtshalle“, potem je to znamenje, da je ta sklep nekaj nečuvvenega. In res je rečeno v sklepu (cita): „Vprašanje, če je ravnanje, katero smatra disciplinarni svet za dokazano kot očitano kršenje dolžnosti, treba potrditi v soglasju z izpodbijanim sklepom, katerega merodajni razlogi z izvajanjem pritožbe nikakor niso izpodbijali. Že način dogodkov, ki se jih more posneti iz spisov, daje nedvombeno spoznati, da postopanja kot zastopnika strank prizadetih pritožnikov ni tako zelo vodila potreba pravnega varstva, temveč, da so to postopanje vodili nazori, ki se morajo v prvi vrsti umakniti cilju varovanja in obrambe pravice. Saj ni bilo zastopnikom strank zabranjeno — kako milostno! — da sta dala izraza svojemu pravnemu čustvu v rabi jezika, ne da bi bila nastopila poti, ki sta si jo izbrala.“ (Poslanec Marchkl: „Katera je bila izbrana pot?“) Hotela sta govoriti slovenski. (Poslanec Marchkl: „Ne! Bila je druga pot.“) Prosim, ona sta hotela slovenski govoriti. (Posl. Marchkl: „Kakega sredstva sta se poslužila, da bi to dosegla?“) Pravde! (Posl. Marchkl: „Potem, gospod kolega, niste dovoljno informirani.“) — Opiram se na sklep... (Posl. Marchkl: „Tu treba nekaj več vedeti.“ — Mejkl: — Predsednik zvonil.) — Vi kot sodnik bi merali najbolje znati, da se mora o slučaju soditi le na podlagi aktov: „Quod non est in actis, non est in mundo.“ (Kar ni v spisih, tudi ni na svetu) — (Mejkl: —) — Nimam informacij. (Posl. Marchkl: „Jaz jih imam.“) od nobene prizadetih odvetnikov, sploh od nobene strani. Imam samo sklep in nič drugega. Morem Vam zagotovljati s čisto besedo, da nimam nikakih zasebnih informacij, a ta sklep zadošča, da se more te pravne razmere na Koroškem označiti za naravnost afrikanske. (Odobranje in mejkl: —) — Posl. Marchkl: „Ko bi Vi pobilje poznali slučaj in ne samo iz sklepa, bi govorili drugače!“ — Mejkl:)

Sedaj pride utemeljevanje. Brez ozira na to, da je sklep že sam na sebi nekaj nečuvvenega, je tudi utemeljevanje popolnoma neverjetno. (Cita.)

„V smislu § 9. odv. reda je odvetnik dolžan, da prevzeto zastopstvo vodi v smislu zakona in da pravice svojega klienta vodi napram vsakemu z vnezo; v smislu § 11. s. r. je odvetnik dolžan oskrbovati zaupane posle, dokler obstoji nalog in je odgovoren za neizvršitev poverjenih zakonov. Tu se pa nikakor ne more smatrati za čin primernega zasledovanja pravic ali pravnega varstva, če zastopnik stranke v višči pravdi za motenje posesti, ki se mora že vsled svoje namere in glasom zakonite določbe razpravljati nujno (§ 454 do 459 c. p. r.), zavlači zaključek postopanja in končno rešitev s ponašanjem, katerega mogoče posledice bi on kot poznavalec zakona sploh in v tem slučaju še posebej moral uvideti, ker je pred končnim sklepom za počivanje postopanja sodnik zahteval, naj se razpravljajo k predmetu. (§ 133 c. p. r.) Za opravičevanje se nikakor ne more navajati, da ugroženja interesov klientov v resnici ni bilo pričakovati in tudi ni nastopilo, ker so tožitelji na podlagi stvarnega položaja vseeno izgubili pravdo ter bi bili morali nasprotnikom povrniti stroške, toženci pa so prej ko slej mogli ostati v mirni posesti in da bi se bili končno obe stranki poravnali. Ker je na podlagi spisov ugotovljeno, da je počivanje postopanja nastopilo s pravnimi posledicami, predvidjenimi v § u 168 c. p. r. in da stvar še danes ni končno rešena. Strankama gotovo ni bilo na tem ležeče, da bi pozvale na pomoč sodnijo v svrhu, da rešite in jezikovni spor. Cilj napada in obrambe je bil gotovo, da se čimprej doseže sodni pravorek o prepornem pravnem razmerju.

Ta cilj vsled postopanja zastopnikov ni bil dosežen. Ona torej zaupanega poslanista vodila s skrbnostjo, predpisano v § u 9 odv. reda, nista izvršila stvarnega naloga in sta zato v smislu navedene zakonske določbe odgovorna za cpustitev. Če dr. B. končno navaja, da disciplinarni svet ni bil opravičen govoriti o ugroženju interesov stranke, ker je stranka bila z njegovimi koraki sporazumljena, jih je celo naročila, treba na to opomniti, da je ta ugovor s pooblastilom od 30. aprila 1908 formalno res pokrit, da pa zastopnik brez ozira na vsebino pooblastila vendar ni odvezan dolžnosti, storiti v prvi vrsti to, kar je potrebno za stvarne koristi in pravne potrebščine stranke.“

Polom v Puli.

(Od naloga dopisnika.)

Pula, dne 28. junija.

Sinoči se je pod predsedstvom barona Gorizzuttija vršila seja mestnega svetovalstva. Med drugim so v tej seji bili imenovani tudi trije novi mestni uradniki, med temi Hrvat Mihajlovič iz puljske okolice. Ta imenovanja so se na pritisk italijanskih članov svetovalstva opetovano prenesla, ker so Italijani računali, da jim bo končno vendarle mogoče doseči, da bodo imenovani sami „njihovi“.

V ta namen je šel član svetovalstva Benussi, ki je koncipijent pri odvetniku Priori, k baronu Gorizzuttiju, ter zahteval od

tega, naj prosilca Mihajloviča odbije, ker baje ne razume italijanski.

Mihajlovič je namreč dovršil z odliko hrvatsko gimnazijo v Pazinu in dokazal poznanje treh jezikov; bil je torej popolnoma kvalificiran in zato ga je baron Gorizzutti predlagal v imenovanje. Da pa ovirne trditve kamorašev in si pri tem obenem umije roke, je baron Gorizzutti včeraj popoldne pozval Mihajloviča v svojo urad, da ga osebno izpraša v italijanskem jeziku; mladenič je tudi tu napravil z odliko pismen in ustnem izpiti, ter tako postavil Benussija na laž.

Sinoči je Gorizzutti uspeh tega izpita sporočil svetovalstvu in — kakor rečeno — imenoval Mihajloviča.

Benussi pa je — s svojim kumpanom vred — odšel z dolгим nosom in zdihljajem „la Patria perduta“.

Tako postopajo Italijani proti nam; a pride čas, ko jim mi vse to povrnemo milo za drago po načelu: Klin s klinom.

Ob enem je imenovan tudi neki Pavlovich, iz Buzetske okolice, ki je sicer rodom Hrvat, a je dovršil italijansko gimnazijo v Pazinu, zbog česar ga Italijani smatrajo za svojega. No, mi se nadajemo, da Pavlovich ne pozabi iz katerega narodu je izšel, to je zemanje, ker so že davno minoli časi, ko je odpadnikom cvetela pšenica. — Vsekako pa si tega mladiča obdržimo v spominu.

Tretji imenovan je Italijan, neki Pelison. V najkrajšem času bo še nekaj imenovanj, o katerih poročamo.

Domače vesti.

Iz justične službe. Cesar je podelil državnega pravnika namestniku dr. Albertu Barzai-u naslov in značaj državnega pravnika.

Justični minister je imenoval dr. Rudolfa pl. Rinaldinija za deželnosodnega svetnika pri trgovskem pomorskem sodišču v Trstu.

Sumljiva priča. Včerajšnji „Piccolo“ je ves iz sebe samega veselja. In kako tudi ne: Našel se je mož, ki je zapisal, da napravljajo Zader jako italijanski utis in da je Zader še edina trdnjava italijanske kulture v Dalmaciji.

Ta mož je dr. Sigmund Münz, urednik dunajske „N. Fr. Presse“, ki je poleg „Il Piccola“ gotovo najbolj nemoralen list na svetu. Zato bo naše čitatelje gotovo zanimalo zvedeti, kake kvalitete mož je ta najnoveji reševatelj papirnatega italijanstva na vstočni obali Adrije. Ta dr. Münz je namreč pred približno dvema letoma čakal več ur na angleškega poslanika na dunajskem dvoru, čakal na cesti, kakor čaka pes na svojega gospodarja. Ko se je poslanik konečno prikazal, se mu je dr. Münz približal, se ga prijel, kakor nadležna muha, ter ga spremil kos ceste. Medpotoma je dr. Münz stavil par vprašanj, na katere je poslanik odgovoril izogibajoče. No, dr. Münzu je to zadoščalo, da je, s pristavkom „od odličnega angleškega diplomata“, napisal o nemško-angleškem razmerju članek, v katerem je podtikal temu odličnemu angleškemu diplomatu v usta besede, katerih ta ni nikdar izgovoril. Sum, da je članek spisal, je bil na angleškega poslanika in nastal je vsled tega cel diplomatski konflikt med Anglijo in Nemčijo. Pozneje je prišla vsa stvar na dan in „N. Fr. Presse“ je bila — ne privikrat in tudi ne zadnjikrat — zopet enkrat razkrinkana kot navadna lažnica.

In tega dr. Münza kliče sedaj „Piccolo“ na pomoč kot pričo za zadnjo trdnjavo italijanstva Dalmacije. In vendar tudi ta priča ne govori ravno preveč ugodno za to italijanstvo. Zader napravljajo zelo italijanski utis. Torej le zelo in ne popolnoma italijanski utis? Če celo priče take kvalitete, kakor je ta dr. Münz, govore s tako rezervo o zadrskem italijanstvu, si moremo misliti, kako izgleda šele v resnici ta „Zara italianissima“.

Opozarjamo čitatelje na današnji iztet zidarske skupine v Barkovlje. Odhod ob 2 pop. z godbo na čelu izpred „Narodnega doma“.

Ubogi Pitacco! V seji poslanske zbornice od minulega četrta se je o priliki debata o proračunskem provizoriju oglašil tudi dr. Pitacco, ki je ponavljal stare tožbe o „zatiranju“ Italijanov. Med drugim je n. pr. mož rekel, da Slovani, ki niso bili v stanu, da bi ob obrežju Primorja bili osnovali z lastnimi sredstvi tudi le eno samo mesto, sedaj koncentrujejo ves napad na mesta, ki so ostala italijanska. Prisiljevanje Slovanov v Trst, Gorico, Pulo itd. je dr. Pitacco — artificio — umetno! Italijani se umetno odpravljajo od državnih služb, je rekel dr. Pitacco, ki pri tem popolnoma pozablja, da je rekel celo svet. Černiut v mestnem svetu, da Tržačan sploh ne da na glavo cesarske kape, ker smatra to za poniževalno. Tudi Angelo Vivante je v svoji znameniti knjigi povedal, da vlada imenuje v razne državne službe Slované, ker italijanskih prosilcev — ni! Pitacco se je spustil celo na uboge slovenske pošne sluga in težake na železnici, ki se morajo ves dan mučiti za dve kroni n pol, dočim zavzamejo vsa mesta, kjer se da bolje zaslužiti, Italijani, osobito Tržačani. Kakor rečeno, bi bil hotel dr. Pitacco tudi to pot dokazati, da je vse, kar je v Trstu slovenskega — artificio — umetno

Pitaccu ni pomagalo niti to, da sta mu Lavinja in Mandi poribala pod nos Angelo Vivanteja. Za Pitacca ne obstoji niti avtoriteta nepristranskega motrilca, kakor je Angelo Vivante. Spis Angela Vivanteja je sploh tendenciozen: tako pravi Pitacco, ki pozna le eno avtoriteto in ta avtoriteta se imenuje: „Il Piccolo“.

Vodstvo otroškega vrta v Vrdelci naznanja vsem prijateljem in ljubiteljem mladine, da priredijo otroškega vrta, danes v nedeljo, 30. junija ob 5 1/2 popoldne „Otroško veselico“ na vrtu „Gosp. društva“ v korist tamošnje CM podružnice z obširnimi vsporedom. — Vstopnina 40 st., se-deži 20 stotink.

Izlet NDO v Gorico. Narodna delavska organizacija priredi dne 14. julija t. l. izlet s posebnim vlakom v Gorico. Izlet se vrši z društveno zastavo in godbo NDO. Odhod iz Trsta južni kolodvor: Ob 8:30 popoldne.

Prihod v Gorico: ob 9:75 popoldne. V Gorici se takoj, ko izstopimo uvrstimo v sprevod, ter odkorakamo z godbo in društveno zastavo od južnega kolodvora naprej po glavnih goriških ulicah. Umevno, da svira godba pri obhodu. Nato se vrši velika manifestacijski shod na katerem nastopijo kot govorniki voditelji tržaškega in goriškega slovenskega proletarijata. Potem kosilo. Po kosilu si ogledamo razne znamenitosti mesta. Ob 3 pop. bo velika veselica na lepem in velikem vrtu na „Kornu“. Odhod z vlakom iz Gorice: ob 11 popoldne. Prihod v Trst: ob 12:15 popoldne. Vožnja stane tja in nazaj K 2:30. Vstopnina k veselici v Gorici za izletnike 20 vin., a se morajo izkazati pri blagajni z voznim listkom. Vlak se ustavi na sledečih postajah: Miramar, Sv. Križ, Bivie, in Tržič.

Slovensko občinstvo! Pripravi se na velik izlet! V nedeljo 14. junija kdor le more v Gorico.

Poučen kmetijski izlet v Koper! — Kmetijska družba za Trst in okolico je priredila minoto nedeljo poučen kmetijski izlet v Koper; udeležilo se ga je približno 30 samih naprednih kmetovalcev iz tržaške okolice. V Kopru je sprejel izletnike kmetijski potovalni učitelj g. Marsič in nas popeljal na tamošnji državni zelenjadni vrt. Poljudno nam je razložil pomen tega vrta, ki naj bi v prvi vrsti služil poskušam gojenja in pospeševanja različnih zelenjadnih vrst v danih razmerah. Opozoril nas je na vsakojake že končane rezultate in še traja-joče poskušnje raznih vrst ene in iste zelenjadi, kar kaže mnogokrat zelo si nasprotujoče uspehe. Zelo očividne so bile parcele, gnojeve z umetnimi gnojili tudi v svrhu poskušanj.

Bilo bi pač potrebno, da bi se tudi v tržaški okolici začeli bolj baviti s temi modernimi napredki kmetijstva, saj nam je ves trud podvojen poplačan. Več izletnikov je izrazilo željo, naj bi tudi kmetijska družba ustvarila enak vrt, ki bi gotovo v mnogem služil našim vrtnarjem, ki jim ni možno delati raznih poskusov, temveč gojiti že preskušane dobre vrste, da se dosežejo kolikor možno največji dohodki.

Na prijazno vabilo predsednika tam mošnje kletarske zadruge g. Pečariča, smo si ogledali zadržno klet v Pobegah. Kakor sledi iz poročila g. Pečariča, obstoji kletarska zadruga v Pobegah še le od leta 1908. — Da-si je začela brez vsakega kapitala, kljub mnogim neprijetnim okolščinam, ki se se takrat splošno kazale v vsestranski vinski krizi in kljub mnogim sovražnikom in starokopitnežem, je zadruga srečno prestala to prvo krizo, se povzpela na neopričakovan višek v blagor nje že mnogoštevilnih članov, ter si pridobila veliko na ugledu in vsestransko zaupanje. Klet samo z vsemi svojimi še sicer skromnimi upravami lahko šteje moderno. Sledila je poskušnja raznih vin, ki so nam izborno ugajala, ne samo vsled hude vročine in obilega prahu ki smo ga na potu užili, temveč ker so pri dobri kvaliteti trt tudi predelana in izšolana po najnovejših izkušnjah.

In tržaška okolica? Ali bi ne kazalo ustvariti tukaj enako kletarsko zadrugo?

V gospodarsko-konsumnem društvu smo dali nekoliko pravice našemu neusmiljenemu tiranu žledcu in ostali pozno v noč; le težko smo se ločili. — Gosp. Marsiču in kletarski zadrugi izrekamo ponovno zahvalo za ves njihov trud in uljudnost, izkazano nam izletnikom.

Bilo bi gotovo koristno in podučljivo, ako bi kmetijska družba večkrat prirejale take izlete.

Novo zastopstvo valjčnega mlina Vinko Majdiča v Kranju. Dobroznana tvrdka M. Truden v Trstu je te dni, vsled smrti bivšega zastopnika pok. Aleksandra Rupnika prevzela zastopstvo valjčnega mlina Vinko Majdič v Kranju za Trst in okolico, Kras in Istro.

Prav od srca se veselimo, da je gosp. Vinko Majdič poveril zastopstvo svojega valjčnega mlina eni najbolj narodnih tvrdk v Trstu. Uverjeni smo, da bodo mnogoštevilni primorski odjemalci valjčnega mlina Vinko Majdič v Kranju z novim zastopstvom popolnoma zadovoljni.

Limonadni sirup lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani, c. in kr. dvornega zalagatelja, izdelan z aromatičnimi sokovi kranjskih Alp, je izvrsten naraven izdelek. Imeli smo

večkrat priliko pripoznati dobroto tega sirupa, ter ga lahko s mirno vestjo toplo priporočamo našim čitateljem.

Na Češkem imajo ne le po salonih, temveč tudi po sobah preprostih seljakov slike čeških veljakov. Velik nedostatek Slovencev je, da ne častimo na enak način spomina svojih velmož. Glavna krivda temu je pač ta, da nismo imeli doslej primernih in cenih slik. Temu je odpomogel „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki je izdal 63/47 cm velike krasne dvoobarvne slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercar in ki jih odaja brezplačno svojim naročnikom.

Z avstrijsko državno nagrado in z zlato svetinjo s častnim diplomom so bili odlikovani na mednarodni razstavi umetnega kuhanja na Dunaju znani izdelki tvrdke MAGGI, kateri so že davno dosegli neomejeno zaupanje najširjih krogov.

Stavbna posojila proti zastavljenju stanarine za uradnike. Da se omogoči uradnikom brez investicije kapitala ustanovitev lastnega ognjišča in da se to zagotovi vsakomur po eventualni smrti družinskega očeta, nudi posojilo proti zastavljenju stanarine drž. in občinskim uradnikom pri podjetjih s penzijskim zakladom možnost, da najmejo stavbna posojila.

Vsakomur so znane neugodnosti pri sedenjem stanovanjskem sistemu. — Na majhnem prostoru mora stanovati več oseb, in velika draginja ter visoke natemnine silijo uradniške družine, ki so navezane na nizko plačo družinskega glavarja, da najemajo le majhna stanovanja.

Da se izrabijo davčne olajšave za mala stanovanja tudi v Trstu se vrši v moji pisarni, ul. Giacinto Gallina št. 6, II. nad., kjer sem na razpolago vsak dan od 4—7 popoldne.

Z zastavljanjem stanarine na neko prvo-razredno banko, bo vsakemu uradniku omogočeno, da si sežida lastno ognjišče in sicer s 15—50 letno amortizacijo brez nobene uložene glavnice.

Spoštovanjem
Henrik Giberti,
Imetitelj avtoriz. posredovalnega zavoda
konces. od c. kr. namestništva.

Koledar in vreme. — Danes: Spomin sv. Pavla. — Jutri: Teobald, Bogoslav. Temperatura včeraj ob 12. opoldne + 28.4 C°. — Vreme včeraj: Vroče. Vremenski napoved za Primorsko: Neizpremenjeno.

Gospodarstvo.

Semenska ajda. Kmetijska družba za Trst in okolico preskrbi za svoje ude prav epo, težko in debeloznato, rusko temno-rjavo semensko ajdo, ki stane 28 K 100 kg vrečami vred. Prevozne stroške v Trst prevzame družba. Ruska, temnorjava ajda e pri nas bržkone izpremenj v črnkasto. Ta ajda je na glasu dobre rodovitnosti in daje posebno veliko moke. Ajde za seme

Izboren plen!

9 žrebanj na leto

s sledečimi glavnimi dobitki in sicer:
2 po lir 30.000 in 15 000, 1 po frk. 100 000, 75.000 in 20.000 in 1 po K 30.000 in 20.000

nudi, poleg mnogih postranskih vis. kin dobitkov, naslednja priporočljiva skupina:
1 srečka ital. rudečega | 1 srbska drž. srečka | 1 srečka dobrega križa iz l. 1885. | iz l. 1888 | srca József iz l. 1888

Prepuščamo to skupino srečk proti gotovini po dnevnem tečaju ali pa na
50 mesečnih obrokov po K 3:50

s popolno igralno pravico, na podlagi zakonito izstavljenih prodajnih listin, takoj po vplačilu prvega obroka. — Nadaljne obroki se vplačujejo potem po postnih položnic. — Izkaz vseh drugih skupin ali posameznih srečk pošlje na zahtevo

Narodna posojilnica in hranilnica
v Trstu, Nova ulica št. 13, II. nadstr.

Pozor! Priporočam slavn. občinstvu mojo bogato zalogo šivalnih strojev

s svetovno znano znamko original Pfaff, Gritzner in Singer. Dalje za čevljarje orig. Dürkopp jamčim od 5—10 let.

Dvokolesa z znamko Joh. Puch, Premier, Regent in Humber. opremljenimi z žičnimi črevi (Stahldrath Pneumatik) ali z navadnim črevom. — Siskalnica in mišne za grozdje in slamorenice.

Popravljajo se zgoraj navedeni predmeti najceneje, tudi pisalni stroji in gramofoni. — Moje staro posetje ne pozna konkurence. — Udani SVOJI K SVOJIM!
Jos. Dekleva
Gorica, ulica Banjelepis št. 1.

JOSIP VATOVEC - Trst

ul. Sette Fontane 834 (vogal Donadoni)

priporoč. cenj. občinstvu svojjo

pekarno in sladčičarno

v kateri prodaja ves dan svež kruh in sladčice vse izdelano z z vravstvenim elektr. strojem.

Po najvišjem pooblaščenju ces. in kr. apostolskega Veličanstva

Izredna c. kr. državna loterija

v dobrodelne namene c. kr. domobranstva in orožništva.

TA DENARNA LOTERIJA, edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 21.148 dobitkov v gotovini v skupni vsoti 625.000 kron.

Glavni dobiček: 200.000 K.

Zrebanje se bo vršilo javno 4. julija 1912.

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III. Vorderer Zollamtsstrasse 7, v loterijskih kol. turah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za kupovalce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijske direkcije (Oddelek za drž. loterije)

KAKOR POMLADANSKO SOLNCE

ogreva in oživlja naravo, tako blagodejno razvedruje z zanimivimi slikami in lepim čtivom „Slovenski Ilustrovani Tednik“ svoje čitatelje.

Pri nakupu priatnega

Gerolsteinskega vreleca

pazite na

varstveno

znamko

rdečo zvezdo.

Potovalec: Tomaž Hinteregger, Trst
ulica Miramar št. 25.

Zaloga po vseh tržaških mlirotilnicah. Gerolsteinski vrelc se nikdar ne pokvari.

bo primanjkovalo in zategadelj bo isti najvarneje ravnal, ki si semensko ajdo pravočasno zagotovi. Kmetijska družba, ki sprejema naročila na semensko ajdo, bo mogla ustreči le tistim naročnikom, ki se zglase pravočasno, to je vsaj do 5. julija.

Nar. del. organizacija.

Zidarska skupina NDO priredi danes pešizlet v Barkovlje. Zbirališče ob 2 pop. pred „Nar. domom“ v Trstu, odkoder odhoda v Barkovlje ob 2:30 pop. z godbo NDO in društveno zastavo na čelu.

V Barkovljah bo ob 3:30 velik javen shod z dnevnim redom: „Preganja-nje slovenskih zidarjev v Trstu in okolici“. Po shodu bo velika veselica z godbo, petjem, plesom, šaljivo pošto in tombolo.

Na veselici nastopi tudi pevski zbor „Zveze jugoslovanskih železničarjev“.

Slovensko delavstvo! Hudi je boj, v katerem se nahajajo slovenski zidarji, ki so organizirani v skupini zidarjev, stoječi pod okriljem „Narodne delavske organizacije“. Proti njim se postopa prav barbaro. Metalo se je na njih celo že večkrat kamenje in opeko. Strajkali so socialni demokrati tudi že proti njim. To je žalostno. Mi ne smemo pustiti, da bi sa ti ostudni boji med delavstvom nadaljevali, ne; nastopiti moramo odločno, da se stvar popravi. To pa bo le mogoče kadar nas bo dosti in kadar se dovse naš močni klic visoko tja gori do Dunaja. Z ogromno udeležbo, z močjo vse to dosežemo.

Slovensko delavstvo! Danes priredi zidarska skupina N. D. O. izlet v Barkovlje, kjer se vrši velik javen shod in veselica. Izlet se vrši z godbo N. D. O. in društveno zastavo. Vsak slovenski delavec mora danes pokazati, da je pripravljen se bojevati do skrajnosti za pravice ubogih slovenskih zidarjev. Zato storite vsi svojo dolžnost in pridite danes v Barkovlje!

Zenska skupina NDO naznanja, da se z ozirom na izlet zidarjev v Barkovlje ne vrši danes občni zbor, kakor javljeno, temveč prihodnjo nedeljo. Obenem apelira zenska skupina na vse tržaško slovensko žensstvo, zlasti na članice, da se udeležijo izleta sotrpinov-zidarjev. Tudi me ženske pokažimo, da smo pripravljene se bojevati za pravice trpinov zidarjev!

Vesti iz Goriške.

Koncertni in zabavni večer prirede goriški učiteljski v četrtek, 4. julija na vrtu hotela „Pri zlatem jelenu“ v prid „Di-jaske kuhinje“. Začetek je točno ob 9 zvečer. V spored je sledeči: 1. Smrtna pesem „Tikanica“. 2. V Tvojo bližino, Bog! angleški koral za zbor in orkester. 3. Mozart W. A. Ouvertura k „Don Juan“ (orkester). 4. Ned-ved A.: „Dijaška“. (Zaor.) 4. Hauser M.: „Ogerska rapsodija“. (Violin in klavir.) 5. Aljaž J.: „Zakipi duša“. (Zbor z baritonom solo.) 6. Wagner R.: Fantazija iz opere „Tannhäuser“. (Orkester.) 7. Sokoll J. A.: „Narodni valček“. (Zbor in klavir.) 8. Meyer-beer G.: Slavnostna koračnica iz opere „Profet“.

Bralno in pevsko društvo „Draga“ v Tevčah priredi dne 14. julija veselico s prijateljskim sodelovanjem društva „Školj“ iz Smarja na otoku, ki ga obiliva Vipava pri Uhanjah.

Prihitite vsi, ki vas naša pesem veseli in vam peta gori.

Vesti iz Istre.

Za CM slavnost pri Sv. Antonu vlada veliko zanimanje. Tega dne prihiteli k nam gotovo vse, kar čuti narodno in vse, kar ve ceniti pomen naše šolske družbe. Apeluemo na sosedna pevska društva in zборе, da nam prihitijo polnočestvilo na pomoč s prijaznim sodelovanjem. Dne 7. julija bo naš najlepši letošnji praznik. Vsakdo se bode česa navžil po svoji volji, ker je razpored slavnosti bogat razne vsebine in sicer:

I. del: Slavnostni govor, (govori po družnični predsednik in narodni zastopnik Valentič). Potem se vrsti petje, igra in deklamacija. Med predstavo se vrši srečolov. Vstopnina 50 stot. za osebo.

II. del: Javen shod, vstopnina prosta.

III. del: Ples, prosta zabava, umetni-ognji, vstopnina k plesu 1 K.

To priliko porabi naš vrli državni posl. g. prof. Mandić, da nas obišče in bo takoj po končanem sporedu prvega dela veselice obdrževal za vse svoje volilce javen shod. „Gospodarska zadruga“ poskrbi za najboljšo potrebo.

Torej v nedeljo dne 7. julija se snidemo vsi ob 4:30 pop. pri Sv. Antonu v korist naši CM družbi.

Proda se
gostilna „Grotta“
v Trstu,
ulica Tivarnella št. 5
Za informacije obrniti se istotam.

Nič ni boljšega

za hitro prireditve
goveje juhe kakor

MAGGI ^{jeve} **KOCKE**

za govejo juho

po **5** vin.

MAGGI-jeve kocke za govejo juho so čista, najboljša goveja juha v treh oblikah in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave.

Edine pristen z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križem!

Stiskalnica za seno na kolesih, malo noma dobrem stanu se po ceni prodaja. Naslov se izve pri inseratnem oddelku Edinosti. 1391

Oddajo se tri postelje in eno v družbi z gosposidino (za žensko). Ulica Solitari-št. 3, II. vrata 12. 1392

Gospodična pridna in poštena se želi se znaniti z gospodom ne upod 25 30 let starim. Samo resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne, na naslov „Sreča“, inseratnemu oddelku Edinosti. 1392

Proda se oprava za sobo z opremo za kuhinjo Via S. Sergio 3. 13 3

Knjigovoznica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigovoznica v Trstu, ulica Cecilia št. 9. — Izdeluje vse knjigovozne priprave in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 171

Prodaja bombaževine, slik in dežnikov. V Stadion št. 19, I. nadstropje. Ivaš Klau. 4

Srečna ženitev! Gospodična, katere ima nekaj tisoč kov premoženja, z neomadeževano prošlostjo, naj izvoli pisati v svojo ženitve pod „Mlad trgovec“ na Inseratni oddelku Edinosti štev. 1356

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril tapetirarsko delavnico v ulici Del Toso št. 12. — Splošnozanjam ljudem Komerički, Trst. 1370

Oddajo se stanovanja z eno, dvema ali tremi sobami, z vodo v kuhinji, takoj in 24. avgusta. Via Amerigo Vespucci 8, Sv. Jakob 1371

Vešč knjigovodja, arbeko - hrvatski in nemški korespondent išče mesto za popoldne. Naslov pri inseratnem oddelku Edinosti. 1355

Odda se soba z opravo, lepa in čista. — Ulica Barriera 33, vrata 13. 1391

Knjigovodstvo (enostavno, dvojno in ameri-rikanško) podučuje na najlažji način mesec dni diplomirani knjigovodja. Naslov pove inseratni oddelku Edinosti. 1355

Išče se kčmarja za dobro oblikano gostilno v Bazovici. Ivan Mahnič, Bazovica 137

Sprejme se dišak z dežele za čevljarsko obrt Josip Žagar, Commerciale 7. 1390

Proda se 100.000 opek (kop), 100.000 planet (tavel), 250 kubičnih m³ tramov, remel nov, deske, kamnje za zidanje, tračnice 15 cm vrata, okna. — Via Miramar št. 35, 37, 39. Fond Curro & Figlio. 138

Na prodaj so vrata, okna, stopnice, lijak itd. Najboljša prilika. — Ulica Piccardi 18. 1306

Restavracija Ražem
Sp. Skofije

priporoča nedeljskim izletnikom svoja izvrstna namizna vina in razne butiljke. — Dobra domača postrežba. — Oddaja sob za letoviščarje. Cene povsem zmerne.

Odprija se je
nova točilnica
dalmatinskega vina

v ulici Campo Marzio štev. 2

Prodaja se:

črno vino iz Poljca pri Omišu	liter po stot.	80
opol	"	88
šiler	"	88
belo	"	96

Od 10 litrov naprej cene po dogovoru in postrežba na dom. Vrste vina neprekosljive. Pivo „Adria“ prve vrste. Raznovrstna mrzla jedila. Za točno postrežbo in vse ugodnosti jamči

JUNE NOVAKOVIČ, lastnik.

Novi dohodi za pomlad in leto!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici

v TRSTU, Via Barriera vecchia 38 in Via del Rettori 1,
v GORICI, na Starem trgu 1. — V SPLITU, ul. Star. suda 314.

naznanja slav. občinstvu, da je preakrbelja svoje prodajalna

s svežim poletnim, črnim in barvanim obuvalom ličnega kroja in dela ter finega in trpežnega usnja.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11—12

Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

zdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr J. Čermak V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Podajte se vsi
AL GRAN MERCURIO

Trst, Piazza S. Giovanni št. 1.

Velikanska zaloga oblek

za mlške in dečke z bogato izbero.

Cene zelo ugodne.

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Prazi

Rezervni fond K 53,758.285.24.

Izplačane odškodnine in kapitalije Kron 115,390.603.61.

Dividend se je doslej izpl. K 2,598.081.85. Po velikosti druga vzajemna zavar. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Zavaruje tudi proti vlomom. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12,
TELEFON št. 21-47.

ČEVLJARNICA

Valentin Čeh

Trst, ul. G. Carducci 40.

Prodajalna z delavnico vsakovrstnega obuvala za moške in ženske ter otroke.

SPREJEMAJO SE NAROČILA
PO MERI.

Cene zmerne. Svoji k svojim!

Izboljšajte promet v svoji
gostilni

z izvrstnim cenim
plzenskim pivom

iz Češke deželniške pivovarne
v Čeških Budjejevicah.

Največja slovenska pivovarna.

Zaloga v Trstu: Schmid & Pelosi,

via della Crociera.

Pokusite pivo v slovan-
skem grandhotelu „Bal-
kan“, Trst, vojaški trg
in v slovanskem hotelu
„Lacroma“ v Gradežu.

Zalogo v Ljubljani, Zagrebu, Pulji, Zadru itd.

Sedlarska delavnica

Ivan Kravos **GORICA**
na Kornu II.

Zaloga navadnih in finih vpreg in oprav, kakor tudi različnih potreb-
ščin za konje. Velika izber uagobčnikov, ovratnikov in bičev za pse.
Zaloga potnih kovčkov, listnic, denarnic, nahrbtnikov itd. Sprejemajo
se vsa v to stroko spadajoča popravila. Postrežba točna in solidna.

KOLINSKA TOVARNA
V LJUBLJANI

išče

spretnega potnika

Ponudbe v pisarno v Ljubljani.